

УНИВЕРЗИТЕТ У СРПСКОМ САРАЈЕВУ

UNIVERZITET U SRPSKOM SRAJEVU

ЗБОРНИК РАДОВА

ZBORNİK RADOVA

Јубиларно издање поводом 25 година
Факултета
и 40 година ВЕКШ у Брчком

Jubilarno izdanje povodom 25 godina Fakulteta i
40 godina VEKŠ u

Брчко , децембар 2001. године.
Brčko, decembar 2001. godine

IZDAVAČ

Ekonomski fakultet u Brčkom

REDAKCIONI ODBOR

Prof. dr Milan Tomić, prof. dr Jovan Todorović, prof. dr M.urat Sinanagić, prof. dr Čedomir Ljubojević,
prof. dr Slobodan Vidaković, prof. dr Mehmed DeDić, prof. dr Stevan R. Stević, prof. dr Lazar L. Milićević,
prof. dr Rade Stankić.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Prof. dr Milan Tomić

LEKTOR

Prof. dr Cvijetin Ristanović

TEHNIČKI SEKRETAR I KOREKTOR

Lazar Radovanović

ŠTAMPA

"Tang Art" Brčko i "MD Grafika" Bijeljina

ZA IZDAVAČA

Prof. dr Milan Tomić, dekan Fakulteta

TIRAŽ

400 primjeraka

САДРЖАЈ / SADRŽAJ

Peter Nichol, Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine ULOGA CENTRALNE BANKE BOSNE I HERCEGOVINE	3
Prof. dr Milan Tomić, Ekonomski fakultet u Brčkom SVOJINSKI ODNOSI I PRIVATIZACIJA U SVIJETLU TRANZICIJE	27
Проф. Др Хамид Алибашић, Економски факултет у Брчком УВОД У ГЕНЕЗУ КЕЈНЗОВЕ АНАЛИЗЕ ПРИНЦИПА МУЛТИПЛИКАТОРА	37
Проф. Др Младен Бодирожа, Економски факултет у Брчком ОБИЉЕЖЈА МЕЂУНАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ И ТРГОВИНЕ КРАЈЕМ 20. И ПОЧЕТКОМ 21 ВИЈЕКА	50
Проф. Др Марко Рајчевић, Правни факултет Бања Лука ПРАВНИ АСПЕКТИ ИНВЕСТИЦИОНЕ КЛИМЕ ЗА ИНО УЛАГАЊА У ПРИВРЕДУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	66
Prof. dr Mehmed Dedić, mr Admir Nuković, Ekonomski fakultet u Tuzli i Ekonomski fakultet u Brčkom, mr Bahrija Umihanić, Ekonomski fakultet u Tuzli KVALITATIVNI ČINIOCI U ODLUČIVANJU	79
Проф. Др Драгутин Мирковић, Виша школа за спољну трговину у Бијељини АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО У ПРАВНОМ СИСТЕМУ САД-а	100
Prof. dr Koviljko Lovre, dr Milivoj Gajić, Stanislav Zekić, Ekonomski fakultet u Subotici TRANZICIONI PROCESI U POLJOPRIVREDI ZEMALJA CENTRALNE I ISTOČNE EVROPE I POZICIJA JUGOSLOVENSKE POLJOPRIVREDE	113
Prof. dr Stanislava Acin Sigulinski, Ekonomski fakultet u Suhotici EKONOMSKA ŠPIJUNAŽA DEO MOĆNE "PRIVREDNE" IGRE	140
Др Гордана Љубојевић, Виша пословна школа у Новом Саду ПОСЛОВНА ЕТИКА И СОЦИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ КОМПАНИЈА	151
Prof. dr Jovan Todorović, Ekonomski fakultet u Beogradu i Insitut za tržišna istraživanja u Beogradu IZAZOVI I PRAVCI RESTRUKTURIRANJA SAVREMENIH PREDUZEĆA	165
Prof. dr Dušan Lazarević, Ekonomski fakultet u Brčkom PRISTUP PROJEKTU ISTRAŽIVANJA NA AKADEMSKI I PREDUZETNIČKI NAČIN	184
Prof. dr Mustafa Sinanagić, Ekonomski fakultet u Tuzli i Ekonomski fakultet u Brčkom EKONOMSKA PROPAGANDA U POSLOVNOJ PRAKSI MEĐUNARODNIH I BOSANSKONERCEGOVAČKIH PREDUZEĆA	195
Проф. Др Чедомир Љубојевић, Економски факултет Суботица ПРИМЕНА МАРКЕТИНГА У СПОРТУ	211
Prof. dr Ranko Lončarević, Ekonomski fakultet Banja Luka GLAVNI ASPEKTI MENADŽMENTA	232

Др Љубомир Трифуновић, Виша школа за спољну трговину Бијељина ЛУКЕ И БРОДАРСТВО У СЛУЖБИ ДИСТРИБУЦИЈЕ (МАРКЕТИНГ ЛОГИСТИКА)	259
Др Пајо Панић ПОНУДА И ПОРУЏБИНА ИЗВОЗНОГ ПОСЛА	268
Mr Momčilo Poljić, Ekonomski fakultet u Brčkom DETERMINANTE UKLJUČIVANJA PREDUZEĆA U MEĐUNARODNE MARKETING AKTIVNOSTI	276
Проф. Др Никола Стевановић, Економски факултет у Београду и Економски факултет у Брчком РАЧУНОВОДСТВО КАО ИНФОРМАТИВНИ РЕСУРС САВРЕМЕНОГ ФИНАНСИЈСКОГ МЕНАЏМЕНТА	291
Prof. dr Murat Sinanagić, Ekonomski fakultet u Tuzli i Ekonomski fakultet u Brčkom INFORMATIVNE MOGUĆNOSTI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA U FUNKCIJI RJEŠAVANJA UPRAVLJAČKIH PROBLEMA	311
Prof dr Slobodan Vidaković, Poslovna škola "Megatrend" u Somboru i Ekonomski fakultet u Brčkom AKTUELNI POLOŽAJ RAČUNOVODSTVENOG INFORMACIONOG SISTEMA PREDUZEĆA U TRANZICUI	324
Prof. dr Muhamed Pamukčić, Ekonomski fakultet u Tuzli i Ekonomski fakultet u Brčkom, mr Vitomir Starčević, Ekonomski fakultet u Brčkom OPCIJE KAO OBLIK TERMINSKOG BERZANSKOG POSLOVANJA	333
Prof. dr Jelena Bandin i doc. dr Ljubica Gajić, Ekonomski fakultet u Subotici INFORMACIJE RAČUNOVODSTVA TROŠKOVA U FUNKCIJI MENADŽMENT KONTROLE EKONOMIČNOSTI POSLOVANJA PREDUZEĆA	349
Dr Mirosljub Banković, dipl ing., Viša tehnička škola u Kragujevcu UPRAVLJANJE TROŠKOVIMA - OSNOVA ZA IZGRADNJU INTEGRALNOG INFORMACIONOG SISTEMA PREDUZEĆA	360
Проф. Др Раде Станкић, Економски факултет У Београду ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ	378
Проф. Др Лазар Л. Милићевић и проф. Др Стеван Р. Стевић, Економски факултет у Брчком ПРИМЈЕНА РАЧУНАРА ЗА ОПТИМАЛНО ОДРЕЂИВАЊЕ БРОЈА РАДНИКА У ПРОИЗВОДЊИ АРТИКАЛА КРАТКОГ ВИЈАЕКА ТРАЈАЊА	402
Prof. dr Dušanka Stojanović, Tehnološki fakultet Banja Luka i Mr Vesna Marić, Ekonomski fakultet Banja Luka VEZBJEDNOST MREŽNIH KOMPONENTI POSLOVNIH UPRAVLJAČKIH INFORMACIONIH SISTEMA	415
Др. Даница Дракулић и Др Андраш Шаги, Економски факултет у Суботици ИНФОРМАЦИОНО – ТЕХНОЛОШКИ ТОКОВИ У ФУНКЦИЈИ УРЕЂЕНИЈЕГ ДРУШТВА	423
Doc, dr Slobodan Lakić. Ekonomski fakultet u Brčkom KONVERGENCIJA JEDNOG ITERATIVNOG POSTUPKA	435
Лазар К. Радовановић, Економски факултет у Брчком СИМУЛАЦИОНО УПРАВЉАЊЕ ЗАЛИХАМА ЛИЈЕКОВА УЗ РАЧУНАРСКУ ПОДРШКУ	440

УВОДНА РИЈЕЧ

У овом зборнику радова објављујемо научне и стручне прилоге наставника и сарадника ангажованих у наставном процесу на Економском факултету у Брчком, као и један број прилога колега с других факултета и виших школа са којима сарађујемо.

Ово издање Зборника радова посвећено је двоструком јубилеју који смо радно и свечано обиљежили : 40 година од оснивања Више економско – комерцијалне школе и 25 година континуираног рада Економског факултета у Брчком.

Виша економска комерцијална школа у Брчком и Економски факултет били су истински расадник кадрова економске струке за Брчко и БиХ. Посебан значај у привредном и друштвеном развоју Брчког имале су и ове двије високошколске установе. Оне су свој допринос давале не само образујући кадрове економске струке неопходне привреди, већ и научним и стручним радом кадрова запослених на њима.

На Вишој економско – комерцијалној школи, од њеног оснивања 1964. Године до прерастања у Економски факултет, 1976. Године, студирало је више од десет хиљада редовних и ванредних студената, а дипломирало 3267, док је дипломе високе стручне спреме стекло 1.085 студената.

Данас је Брчком више него икада потребан научни и стручни кадар који ће у периоду транзиције помоћи Дистрикту и широј регији да трасира путеве бржег преображаја из стања биједи и сиромаштва у стање просперитета.

Економски факултет у Брчком организује наставу на три различита смјера:

1. Менаџмент,
2. Рачуноводство и финансије и
3. Пословна информатика.

Наставници и сарадници овог факултета ангажовани у наставном процесу не баве се само образовањем кадрова економске струке него су своју активност усмјерили и на издавчку дјелатност и научни рад.

Иако под веома неповљним материјалним условима Факултет је у последње три године издао пет уџбеника, учествовао у неколико пројеката и елабората и самостално и у сарадњи са Економским факултетом у Бања Луци и Економским факултетом у Београду као и Институтом за економију у Добоју.

Захваљујући Влади Брчко Дистрикта Босне и херцеговине која, у последње вријем, има све више разумијевања за наше проблеме успјели смо да припремимо и публикујемо овај Зборник радова и кренемо у процес модернизације наставе.

Економски факултет у Брчком организован је у четири катедре:

1. Катедра за опште дисциплине
2. Катедра за менаџмент и маркетинг
3. Катедра за рачуноводство и анализу пословања о
4. Катедра за информатику.

Прилози у овом Зборнику радова распоређени су по катедрама.

Декан
проф. Др Милан Томић